

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра туризму та рекреації

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету *ресторанно-готельного та туристичного бізнесу*
(протокол № 10 від «25» 05 2021р.)

Декан факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу

Н.І. Ведмідь

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання випускної кваліфікаційної роботи

освітній ступінь

бакалавр

галузь знань

24 Сфера обслуговування

спеціальність

Туризм

спеціалізація

Міжнародний туризм

Київ 2021

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автор: ТКАЧЕНКО Тетяна Іванівна, д.е.н., професор
ДУПЛЯК Тетяна Петрівна, к.е.н., доцент
ЗАБАЛДІНА Юлія Борисівна, к.е.н., доцент
КРАВЦОВ Сергій Станіславович, к.держ.упр., доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри туризму та рекреації 11 травня 2021 р., протокол № 17.

Рецензенти: Г.І. Михайліченко, д-р екон. наук, проф.
І. Л. Ліптуга, президент ГС «Національна туристична організація України»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

освітній ступінь	«бакалавр»
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
спеціалізація	«Міжнародний туризм»

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог «Положення про випускню кваліфікаційну роботу (проект)» затвердженого Вченою радою КНТЕУ, протокол № 1 п. 5 від 30 серпня 2018 р.

Випускна кваліфікаційна робота – це кваліфікаційне самостійне дослідження, що виконується на завершальному етапі навчання в КНТЕУ. Виконання і захист випускної кваліфікаційної роботи є основним методом комплексної діагностики рівня професійних компетентностей випускників освітнього ступеня «бакалавр». Випускна кваліфікаційна робота призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості професійних компетентностей, які зазначені в освітніх стандартах підготовки бакалавра за спеціалізацією «Міжнародний туризм:

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

К23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

К26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

К30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

К31. Здатність аналізувати індикатори розвитку міжнародного туризму, здійснювати дослідження світового та регіональних ринків послуг міжнародного туризму.

Завданням даних методичних рекомендацій є викладення основних положень та вимог до цілей, завдань та змісту випускної кваліфікаційної роботи, її оформлення, організаційних аспектів виконання, підготовки до захисту та процедури захисту на кафедрі туризму та рекреації.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Випускна кваліфікаційна робота є власним самостійним дослідженням студента у вищому навчальному закладі, яка підводить підсумки теоретичного навчання та здобутих практичних навичок за весь період підготовки студентів за спеціалізацією «Міжнародний туризм». Випускна кваліфікаційна робота виконується відповідно до напрямів наукових досліджень кафедри туризму та рекреації і має засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в університеті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення наукових досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність у її автора навичок дослідницької роботи.

1.2. Керівником випускної кваліфікаційної роботи призначається викладач кафедри, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

1.3. За дані, викладені у випускній кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час його виконання, обґрунтованість й достовірність висновків, положень відповідає студент і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання у випускній кваліфікаційній роботі на автора та джерело інформації.

1.4. Випускна кваліфікаційна робота виконується державною мовою. Написання випускної кваліфікаційної роботи іншою, ніж державна, мовою можливе за поданням факультету та погодженням ректора. Студенти, які навчаються за англійськими програмами, виконують випускну кваліфікаційну роботу англійською мовою.

1.5. Випускна кваліфікаційна робота виконується згідно з тематикою, яка щорічно затверджується рішенням кафедри і висвітлює актуальні проблеми міжнародного туризму.

1.6. Випускна кваліфікаційна робота виконується відповідно до графіка, що складається випусковою кафедрою і затверджується завідувачем кафедри та деканом.

1.7. Закріплення теми випускної кваліфікаційної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора за поданням декана факультету та завідувача кафедри з урахуванням графіка освітнього процесу:

- протягом першого місяця навчання – для денної форми навчання;
- протягом установчої сесії – для заочної форми навчання.

1.8. Внесення змін та уточнень до тем випускних кваліфікаційних робіт можливе як виняток не пізніше першого тижня від початку проходження студентами виробничої практики. Зміни здійснюються за наказом ректора, проект якого вносить декан факультету на підставі

службової записки завідувача кафедри за обґрунтованою заявою студента, погодженою з науковим керівником та керівником освітньо-професійної програми.

1.9. У період написання випускних кваліфікаційних робіт питання щодо стану їх підготовки студентами та дотримання ними графіка виконання відповідних етапів дослідження систематично заслуховуються на засіданні випускової кафедри (з відображенням у відповідних протоколах).

1.10. У випадку недотримання встановлених вимог, науковий керівник не пізніше 30 днів до засідання екзаменаційної комісії (далі – ЕК) із захисту випускної кваліфікаційної роботи надає інформацію щодо стану (відсотка) його виконання до деканату.

1.11. Сформовані під час підготовки випускної кваліфікаційної роботи результати досліджень, висновки і власні пропозиції виносяться студентом на захист у ЕК на здобуття ступеня «бакалавр». На підставі захисту випускної кваліфікаційної роботи ЕК вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації і видачу диплома бакалавра.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ВИМОГИ ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Метою випускної кваліфікаційної роботи є:

- самостійне проведення дослідження, що має логічно завершений характер і яке розкриває знання і вміння випускника застосовувати їх для вирішення конкретних практичних завдань;
- демонстрація здатності студента викладати свої думки, аргументувати пропозиції, вільно користуватися спеціальною термінологією у сфері міжнародного туризму;
- систематизація, закріплення, розширення та застосування при вирішенні конкретних науково-дослідних завдань теоретичних та практичних знань;
- розвиток навичок самостійної роботи, оволодіння методиками досліджень при вирішенні наукових проблем;
- діагностика рівня підготовленості студента до практичної професійної або науково-дослідної діяльності;
- вирішення професійно-орієнтованої проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні прикладного матеріалу та результатів власних досліджень практичної ситуації, послідовного викладання рекомендації щодо просування та реалізації національного туристичного продукту на міжнародному ринку або продукту виїзного туризму – на ринку

туристичних послуг України, поставлених у виконанні випускної кваліфікаційної роботи завдань.

2.2. Завданнями випускної кваліфікаційної роботи є:

– розвиток навичок самостійної дослідницької та організаційно-управлінської роботи, придбаних за час навчання в університеті, і їх застосування у вирішенні актуальних практичних завдань в сфері міжнародного туризму;

– прояв умінь студента систематизувати і аналізувати дані, а також зі статистичних збірників, звітних матеріалів періодичної та спеціальної літератури, баз даних, тощо;

– розвиток умінь аналізувати та використовувати законодавчі, нормативні та інструктивні документи з питань, що розглядаються у випускній кваліфікаційній роботі.

2.3. Загальні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота повинна:

– містити сукупність результатів досліджень та рекомендацій науково-практичного характеру, їх впровадження на одному з суб'єктів туристичної діяльності;

– засвідчувати відповідний рівень знань та професійної підготовки випускника з теоретичних основ та практичних питань міжнародного туризму;

– відображати вміння випускника самостійно опрацьовувати літературні та інші джерела інформації, узагальнювати досвід міжнародного туризму в провідних туристичних підприємствах і організаціях;

– засвідчувати вміння студента самостійно вивчати поставлені питання, відбирати та об'єктивно аналізувати практичний матеріал, відповідно до цілей дослідження;

– засвідчувати вміння студента робити власні узагальнення і висновки, конкретні пропозиції з удосконалення діяльності у сфері міжнародного туризму на основі застосування елементів наукового дослідження і пошуку самостійного підходу до вирішення проблем;

– засвідчувати здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору;

– показувати знання та професійні навички у застосуванні можливостей комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних технологій;

– мати всі потрібні супровідні документи;

– бути оформленою згідно вимог і поданою до захисту у встановлені терміни.

2.4. Відповідно студент повинен підтвердити свій рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки. У процесі виконання

випускної кваліфікаційної роботи у відповідності до кваліфікаційних вимог він повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання діяльності у сфері міжнародного туризму;

- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у сфері міжнародного туризму.

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- здатність розробляти висновки і конкретні пропозиції щодо розроблення та просування національного туристичного продукту на міжнародному ринку, а продукту виїзного туризму – не ринку України.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Процес виконання та підготовки до захисту випускної кваліфікаційної роботи за терміном і змістом містить ряд послідовних етапів:

- Розгляд орієнтовної тематики, яка щорічно оновлюється та затверджується на випусковій кафедрі туризму та рекреації (дод. А).

- Вибір теми і об'єкту написання випускної кваліфікаційної роботи, подання відповідної заяви студента на ім'я завідувача кафедри (дод. В).

- Обговорення з науковим керівником змісту випускної кваліфікаційної роботи, графіку її виконання. Орієнтовний календарний план виконання ВКР наведений у дод. Г.

- Узгодження та затвердження у керівника та завідувача випускової кафедри «Завдання на випускню кваліфікаційну роботу» (дод. Д).

- Пошук потрібної інформації – робота зі спеціалізованою літературою та іншими інформаційними джерелами, збирання матеріалів під час практик, в наукових установах, тощо.

- Аналіз зібраного матеріалу, проведення розрахунків.

- Написання першого варіанту випускної кваліфікаційної роботи, обговорення з науковим керівником результатів роботи.

- Доробка та оформлення випускної кваліфікаційної роботи. Передача роботи на перевірку науковому керівнику.

- Отримання письмового висновку наукового керівника.

- Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи у комісіях.

- Подання випускної кваліфікаційної роботи завідувачу випускової кафедри і отримання дозволу на захист випускної кваліфікаційної роботи,

що відображається на титульній сторінці випускної кваліфікаційної роботи (дод. Е).

– Отримання в деканаті направлення на зовнішню рецензію та отримання зовнішньої рецензії.

– Підготовка виступу, презентації та ілюстративного матеріалу для захисту випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії.

3.2. Тема випускної кваліфікаційної роботи відображає основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Одним із критеріїв вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку міжнародного туризму. Тема випускної кваліфікаційної роботи обирається студентом самостійно на підставі запропонованої тематики і погоджується з науковим керівником. Рекомендована тематика випускних кваліфікаційних робіт складається і затверджується випусковою кафедрою туризму та рекреації, яка щорічно доповнюється і оновлюється. За змістом тематика охоплює комплекс проблем з дисциплін професійної орієнтації, винесених до навчальних планів спеціалізації «Міжнародний туризм».

Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та не містити неоднозначного тлумачення.

У темі зазначається також об'єкт, на основі якого здійснюється написання випускної кваліфікаційної роботи – продукт певного виду туризму, розроблений для певної території, просування якого відбувається на певному сегменті ринку. Тема випускної кваліфікаційної роботи студентів спеціалізації «Міжнародний туризм» може варіюватися залежно від виду туризму, територіальної диференціації та напряму туристичних потоків на ринку послуг міжнародного туризму.

Після остаточного узгодження теми випускної кваліфікаційної роботи з науковим керівником студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми і повну назву об'єкта написання. Кафедра розглядає заяви студентів, уточнює теми з урахуванням пропозиції окремих установ, підприємств і організацій, визначає актуальність тем і практичну значущість, можливість виявлення студентами комплексу знань, одержаних в університеті.

Розподіл тем випускних кваліфікаційних робіт, які мають виконуватися студентами, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, які виявлені студентом у цей період.

Тема випускної кваліфікаційної роботи може бути іншою, ніж це передбачено орієнтовною тематикою, якщо вона відповідає меті та вимогам. Студент може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розроблення, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями у спеціалізованих

періодичних виданнях, а також враховуючи свої наукові інтереси, що були проявлені під час написання курсових робіт, підготовки статей та конкурсних наукових робіт, у виступах на студентських наукових конференціях. В заяві на ім'я завідувача кафедри студент формулює власну тему, що торкається інших проблем міжнародного туризму, і належним чином обґрунтовує доцільність її дослідження (відповідно до власної науково-дослідницької роботи і виступах на конференціях, до місця роботи, до замовлення керівництва об'єкту написання роботи, можливостей отримання необхідної інформації про об'єкт, тощо).

3.3. На етапі затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи кафедра призначає студенту наукового керівника, а при необхідності ще й консультанта. Науковий керівник після виходу наказу ректора про затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт та до початку виробничої практики видає студенту індивідуальне завдання на випускну кваліфікаційну роботу, де зазначається перелік конкретних питань (розгорнутий план роботи) і видів задач, які необхідно виконати за місцем проходження практики і зібрати необхідний матеріал для написання випускної кваліфікаційної роботи. Завдання для випускної кваліфікаційної роботи та календарний план її виконання повинні бути оформлені керівником випускної кваліфікаційної роботи спільно із студентом та затверджені керівником освітньо-професійної програми і завідувачим випусковою кафедрою. Розгорнутий план випускної кваліфікаційної роботи за погодженням наукового керівника, може корегуватися, про що робляться відповідні записи у затвердженому варіанті.

3.4. На період виконання випускних кваліфікаційних робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця студента і наукового керівника над роботою. Систематичні консультації допомагають студенту у виборі методів дослідження, контролі дотримання вимог до змісту і оформлення випускної кваліфікаційної роботи, своєчасному усуненні відхилень. Оперативне і уважне виконання рекомендацій керівника сприяє своєчасному поданню випускної кваліфікаційної роботи, є запорукою успішного захисту.

3.5. Відповідно до календарного плану (графіку) виконання випускної кваліфікаційної роботи студент має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену роботу на рецензування науковому керівникові. У разі позитивної рецензії наукового керівника і висновку комісії попереднього захисту роботу реєструють на кафедрі та передають на розгляд керівнику освітньо-професійної програми і завідувачу кафедри, які мають прийняти рішення про допуск студента до захисту випускної кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК. Після завершення всіх процедур по кафедрі випускна

кваліфікаційна робота передається в деканат факультету для оформлення допуску на зовнішню рецензію.

3.6. Ключовим фактором забезпечення якості виконання і запорукою успішного захисту випускної кваліфікаційної роботи є дотримання студентом основних вимог щодо її наукового рівня, змісту, структури, форми викладення матеріалу, а також оформлення. Випускна кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо наукового рівня, змісту та оформлення, написана без дотримання вимог затвердженого завдання, не містить матеріалів конкретного об'єкта написання, обґрунтованих пропозицій, а також не має зовнішньої рецензії, до захисту не допускається.

4. ЗМІСТ, ОБСЯГИ ТА СТРУКТУРА ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Зміст випускної кваліфікаційної роботи визначається її тематикою. При цьому необхідно виходити з переліку питань, зазначених в завданні на випускну кваліфікаційну роботу, яке свого часу обговорене з науковим керівником, і по якому зібрані матеріали під час проходження практики. Виклад змісту випускної кваліфікаційної роботи має бути доказовим, поясненим та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватись на конкретних матеріалах реальної дійсності, приклади повинні бути типовими.

4.2. Випускна кваліфікаційна робота за обсягом повинна містити 30 – 40 сторінок тексту формату А4 друкованого тексту не враховуючи списку використаних джерел та інших матеріалів, що винесені в додатки.

4.3. За структурою випускна кваліфікаційна робота повинна містити:

- Титульний аркуш.
- Завдання на випускну кваліфікаційну роботу.
- Зміст.
- Перелік умовних позначень (за необхідності).
- Резюме.
- Основну частину (що складається з кількох розділів).
- Висновки.
- Список використаних джерел.
- Додатки.

4.4. Титульний аркуш випускної кваліфікаційної роботи оформляється згідно зі зразком, наведеним у дод. Е.

4.5. Бланк завдання – заповнюється студентом, підписується керівником, затверджується керівником освітньо-професійної програми і завідувачем кафедри (див. дод. Д).

4.6. Зміст подається на початку випускної кваліфікаційної роботи. Він містить назву структурних частин роботи і нумерацію сторінок, з яких вони починаються, зокрема вступ, розділи, параграфи, висновки, список використаних джерел, додатки. Приклад оформлення сторінки змісту наведено в дод. Б.

4.7. Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність розроблення туристичного продукту, визначається мета і завдання випускної кваліфікаційної роботи, зазначається предмет і об'єкт дослідження, концепція майбутнього туристичного продукту, апробація результатів дослідження, тощо.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми, обґрунтовуючи значення роботи для розвитку міжнародного туризму. Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно зазначити завдання, що необхідно розв'язати для її досягнення.

Далі зазначаються методи дослідження та інформаційні джерела, які були використані в процесі виконання випускної кваліфікаційної роботи, та практична цінність проведеного дослідження. Якщо за результатами дослідження студент виступав на студентських наукових конференціях, має публікації у наукових виданнях, це слід зазначити у кінці вступу. Рекомендований обсяг вступу 1,5 - 2 сторінки.

– 4.8. Розділ 1. У цьому розділі, як правило, розглядаються теоретичні аспекти досліджуваного питання, робиться літературний огляд, критично аналізуються різні точки зору, проводиться їх наукова класифікація, обґрунтовуються основні фактори, обумовлені станом справ у даному напрямку розвитку галузі (сфери діяльності), тощо. Теоретичне обґрунтування, сутність, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмета дослідження, методичні підходи – викладаються якомога просто і стисло. Бажано проілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо.

– Відповідно до обраної теми випускної кваліфікаційної роботи студент, працюючи над першим розділом роботи, самостійно вивчає літературні джерела (книги, брошури, наукові статті, офіційні документи, відомчі матеріали), що дає змогу визначити теоретичні основи досліджуваних питань. Варто також використовувати широкі можливості пошуку потрібної інформації за допомогою глобальної мережі Internet.

– Слід звернути увагу на те, що цитуючи будь-яке джерело інформації, необхідно обов'язково робити посилання на нього, оскільки це є предметом інтелектуальної власності.

– Теоретичне обґрунтування, сутність, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає

змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

– Глибоке вивчення матеріалів різних джерел інформації дає змогу студенту усвідомити сучасний стан питань, що відносяться до теми, визначити обсяг і характер матеріалів, необхідних для виконання другого і третього розділу випускної кваліфікаційної роботи.

– Як правило перший розділ складається з двох параграфів. Рекомендований обсяг розділу 8 сторінок.

– 4.9. Розділ 2. Розділ другий – це так звана «експериментальна» чи дослідницько-аналітична частина роботи, який має бути розділений на 3 параграфи, в яких студент, використовуючи зібраний матеріал, аналізує та розкриває зміст тих питань, що підлягають розгляду.

– В параграфах розділу дається опис, характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми на об'єкті дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та з залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію.

– Джерелом інформації є результати маркетингових досліджень, аналізу кон'юнктури міжнародного туристичного ринку; аналізу потенціалу розвитку видових туристичних ринків; показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність суб'єктів туристичної діяльності; результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовував студент під час практики, проведення досліджень, узагальнення програмних заходів, стратегічних перспектив сталого розвитку туристичних дестинацій. Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

– Аналіз обов'язково повинен кореспондуватися з методологічним матеріалом, розкритим у попередньому розділі. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність ділових процесів, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів. Аналіз проблеми повинен здійснюватися з урахуванням чинників позитивної та негативної дій.

– Якщо можливо, текст слід підкріпити реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем. Рекомендований обсяг розділу – 15 сторінок.

– 4.10. Розділ 3. Проектно-рекомендаційний розділ, як правило, містить декілька взаємопов'язаних параграфів, які поступово дають конкретні науково-обґрунтовані пропозиції щодо поліпшення різних

аспектів ведення міжнародного туристичного бізнесу. Пропозиції щодо вдосконалення діяльності у відповідності до напрямку дослідження повинні бути детально обґрунтовані, спираючись на висновки з аналізу, який був проведений у другому розділі.

– Запропоновані рекомендації, проекти та конкретні заходи повинні відповідати наступним вимогам:

– не суперечити чинному законодавству і нормативним документам, бути спрямовані на розвиток міжнародного туризму, впровадження інноваційних туристичних продуктів, що в свою чергу, повинно позитивно впливати на кінцеві результати діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

– бути науково обґрунтованими, а також враховувати перспективні напрямки розвитку туристичних дестинацій та їх виходу на міжнародні туристичні ринки.

– У цьому розділі викладається також зміст і результати власних наукових досліджень студента, узгоджених з науковим керівником і консультантами, подаються матеріали і методики досліджень.

– Рекомендований обсяг розділу – 15 сторінок.

– У кінці кожного розділу рекомендується сформулювати висновки до розділу із стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів.

– 4.11. Висновки. Ця частина представляє собою короткий підсумок проведеного дослідження. Саме тут наводиться оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті випускної кваліфікаційної роботи та поставлених завдань. Пропозиції щодо удосконалення та підвищення ефективності діяльності згідно з обраною темою роботи мають бути підтверджені відповідними результатами розрахунків. Вони також повинні бути чітко сформульованими, мати конкретний характер, витікати з наслідків дослідження і показувати, що дає підприємству практичне застосування запропонованих рекомендацій, методик, моделей тощо. У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не було розглянуто у третьому розділі. Обсяг висновків не повинен перевищувати 3 сторінки.

4.12. Список використаних джерел. У кінці роботи потрібно навести список використаних джерел, який повинен містити всі використані джерела, які подаються у такій послідовності:

- Закони України (у хронологічній послідовності);
- Укази Президента України та Постанови Кабінету Міністрів України (у хронологічній послідовності);
- Інструкції та нормативні акти міністерств, інших установ та відомств (у хронологічній послідовності);

- Наукова, навчально-методична, спеціальна література, періодичні видання, що видані українською або російською мовами (мовою оригіналу);

- Наукова, навчально-методична, спеціальна література, що видана іноземними мовами (мовою оригіналу);

- джерела ресурсів Internet та інших електронних джерел.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку і повинен містити не менше 40-50 назв.

4.13. Додатки. Після списку використаних джерел наводяться додатки. Додатки до випускної кваліфікаційної роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття випускної кваліфікаційної роботи: таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції, методики, реальні документи підприємства, рекламні матеріали, проміжні математичні доведення, формули, розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних, ілюстрації допоміжного характеру; карти та карти-схеми туристичних маршрутів.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. У процесі підготовки випускної кваліфікаційної роботи застосовуються методичні й технічні прийоми наукової роботи.

5.2. Норми наукової комунікації регламентують характер викладення інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв'язку з цим вживаються мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживається займенник «ми», оскільки дослідження здійснюється під постійним консультуванням з боку керівника.

5.3. Випускна кваліфікаційна робота подається у надрукованому за допомогою комп'ютера вигляді. Випускна кваліфікаційна робота має бути надрукована на одній стороні стандартного аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). При цьому бажано використовувати наступні параметри комп'ютерного друку: міжрядковий інтервал – 1.5, шрифт – Times New Roman чорного кольору з 14 кеглем. При оформленні таблиць дозволяється використовувати інтервал – 1, а шапки таблиць та дані можна виконувати меншим шрифтом за розміром, але не менше ніж 10 кеглем.

Основний текст випускної кваліфікаційної роботи вирівнюється на аркуші за шириною з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку –

не менш за 25 мм (бажано 30 мм), з правого – не менш за 10 мм, зверху – не менш за 20 мм, знизу – не менш за 20 мм

Якість рисунку та ілюстрованого матеріалу має забезпечити можливість наступного репродукування роботи. Скорочення, символи та спеціальні терміни застосовуються у роботі після їх повної назви при першому згадуванні. Якщо у роботі в значній кількості наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і відображається у змісті як «Перелік умовних позначень».

Текст основної частини випускної кваліфікаційної роботи поділяють на розділи та підрозділи (параграфи). Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «РЕЗЮМЕ» або «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими жирними літерами по центру сторінки. Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу маленькими жирними літерами (крім першої великої). Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати одному рядку (див. додаток Ж) .

Кожну структурну частину випускної кваліфікаційної роботи (резюме, розділи, висновки, список використаних джерел) треба починати з нової сторінки.

5.4. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знаку №. Нумерація сторінок випускної кваліфікаційної роботи має бути наскрізною, включаючи ілюстрації і проставляється в правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, чотирьох аркушах завдання та аркуші змісту номер сторінки не ставлять. Нумерація проставляється починаючи з «РЕЗЮМЕ» або «ВСТУПУ» (як правило це сторінка 7 або 8).

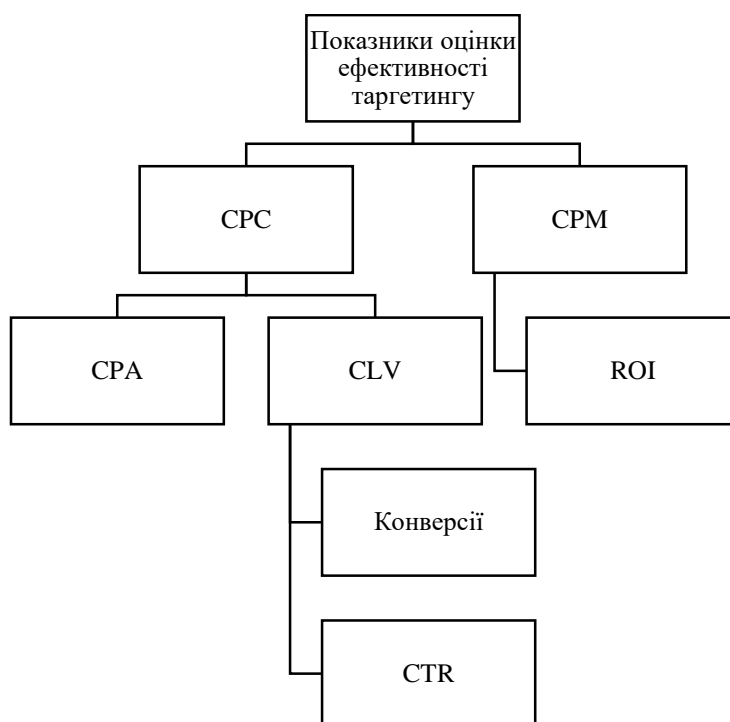
5.5. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки (див. додаток Ж), а потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Ніякі номери біля слів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ» та «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не проставляються.

Параграфи нумеруються арабськими цифрами в межах кожного розділу. Номер параграфу складається із номера розділу і номера параграфу, розділених крапкою, наприклад: 1.2. (другий параграф першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок параграфу.

5.5. Ілюстрації виконуються за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення у відповідному редакторі чорним кольором. Ілюстрації (схеми, діаграми, графіки, рисунки, тощо) в роботі необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої

більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках, якщо це не порушує структуру послідовності наукового обґрунтування.

Усі ілюстрації (графіки, схеми тощо) іменуються рисунками, які нумеруються послідовно у межах розділу арабськими цифрами, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер рисунку складається із номера розділу та порядкового номера рисунку, розділених крапкою, наприклад: Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу). Номер та назва рисунку розміщується під відповідним рисунком по центру, під назвою вказується джерело з формулюваннями «Складено автором», «Складено автором за даними [...]» або зазначенням джерела в квадратних дужках:

Рис.1.2. Показники оцінки ефективності таргетингу

Джерело: Складено автором за даними [8]

Не варто завершувати підрозділи роботи рисунками.

5.6. Таблиці. Цифровий матеріал роботи подається у вигляді таблиці, кожна з яких повинна мати змістовний заголовок, який розміщують під словом «Таблиця» симетрично по центру. Графи у таблиці нумерують тільки тоді, коли у тексті є на них посилання або коли таблицю необхідно перенести (продовжити) на наступну сторінку. В такому випадку на наступній сторінці роботи у правому верхньому куті пишуть слова «Продовження табл.» і зазначають її номер. Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці, якщо її розміри більше формату А4, рекомендується розміщувати її у додатках.

Таблицю (або ілюстрацію) після першого посилання на них у тексті розташовують таким чином, щоб їх можна було розглядати без повороту

роботи. Якщо таке розміщення неможливе, таблиці (чи ілюстрації) розміщують так, щоб для їх розгляду достатньо повернути їх за годинниковою стрілкою.

Слово «Таблиця ___» (з великої літери) розташовується у правій крайній позиції над заголовком і виділяється курсивом. Назву таблицю, виділену напівжирним шрифтом, розташовують по центру. Приклади побудови таблиць (перша таблиця другого розділу):

Таблиця 2.1

Назва таблиці

Заголовок графи	Заголовок графи	
	підзаголовок графи	підзаголовок графи
Заголовок рядка		
Заголовок рядка		

Джерело: Складено автором за даними []

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку, через кому. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Заголовки граф таблиць слід починати з великої літери, підзаголовки – з маленьких (якщо вони складають одне речення із заголовком) і з великих (якщо вони самостійні).

Заголовок кожної таблиці має бути, по можливості, коротким. Лаконічності потребують також і назви рядків. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

Не варто завершувати підрозділи роботи таблицями.

5.7. Формули, на які є посилання у роботі, повинні нумеруватися у межах розділу арабськими цифрами. Номер формули має складатися із номера розділу і порядкового номеру формули, розділених крапкою, наприклад: (2.3) (третья формула другого розділу). Номер формули проставляється в дужках з правого боку у строчці напису формули. Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.3)».

Пояснення значень символів і коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу (коефіцієнта) подають з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули слід виділяти вільними рядками. Вище і нижче кожної формули залишають не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести на інший після знака рівності «=» або після знаків «+», мінус «-», множення «x» і ділення «:». Формули та рівняння виконуються у формульному редакторі *Microsoft Equation 3.0* та розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Наприклад:

Гранична схильність до споживання розраховується за формулою:

$$MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y}, \quad (2.3)$$

де MPC – гранична схильність до споживання;

ΔC – зміна у споживанні;

ΔY – зміна у доходах.

5.8. Посилання. Якщо у тексті випускної кваліфікаційної роботи наведено цитати, статистичні дані, запозичений матеріал та ін., необхідно зробити посилання на першоджерела інформації у відповідності до державного стандарту. В роботі рекомендується використовувати позатекстові посилання. Для посилання на використане джерело слід зазначати його після відповідного абзацу тексту випускної кваліфікаційної роботи у квадратних дужках. Наприклад, [12] (посилання на все джерело) чи [12, с. 58] (посилання на конкретну сторінку, є доцільним для джерел, які мають велику кількість сторінок) означає: 12 – порядковий номер джерела, позначеного у списку використаних джерел, 58 – сторінка з цього джерела. Для посилання на декілька сторінок підряд одного джерела їх розділяють «–» (наприклад, [12, с. 58–62]), якщо використовуються окремі сторінки одного джерела між ними ставиться «;» (наприклад, [12, с. 58]; [12, с. 62]). Якщо у посиланні в тексті наведено відомості про кілька об'єктів посилань, їх відділяють один від одного знаком «;» (наприклад, [12, с. 18; 32, с. 42] або [12; 32]).

Цитати наводять курсивом в лапках із зазначенням автора(-ів) та посиланням на джерело(-а).

Посилання на ілюстрації, формули, таблиці випускної кваліфікаційної роботи, додатки вказують їх порядковими номерами. Наприклад: рис. 2.2, формула (3.3), табл. 3.1 (в дужках або із конкретною згадкою, наприклад: (рис. 2.2.) або на рисунку 2.2 ...) У повторних посиланнях на ілюстрації і таблиці вказують скорочено слово «дивися», наприклад: «див. табл. 1.1» (або в дужках: (див. табл. 1.1)).

Бажано уникати посилань у висновках. Також не варто завершувати підрозділи посиланнями.

5.9. Список використаних джерел. Джерела, які включені до списку використаних джерел, наводяться у відповідній послідовності (див. п. 4.12). Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Приклади оформлення опису джерел списку наведено у дод. К.

5.10. Додатки. Додатки оформлюються як продовження випускної кваліфікаційної роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті випускної кваліфікаційної роботи. Кожен додаток друкується з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. З правого боку рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і поряд – велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» – другий розділ додатка А; «В.3.1» – перший підрозділ третього розділу додатка В.

У разі якщо зміст додатку не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку ...».

6. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Подання частин (розділів) випускної кваліфікаційної роботи та першого варіанту всього рукопису науковому керівникові відбувається у відповідності до затвердженого завданням календарного плану. Систематичне плідне консультування з керівником, оперативне і повне виконання його рекомендацій сприяють своєчасному поданню випускної кваліфікаційної роботи на кафедру і є запорукою успішного захисту.

6.2. Виконана остаточно студентом Випускна кваліфікаційна робота подається науковому керівникові, який перевіряє її і складає стислу рецензію, в якій оцінює як якість виконання самої роботи, так і праці студента над нею, і робить висновок про можливість захисту на відповідному аркуші завдання, а також підписує роботу на титульній сторінці.

В разі позитивної оцінки робота повинна бути оформлена належним чином і переплетена (як правило, в палітурній майстерні). На титульній сторінці студент ставить свій підпис.

6.3. Випускна кваліфікаційна робота подається на випускову кафедру туризму та рекреації за підписом керівника для попереднього захисту за місяць до ЕК. За графіком, затвердженим кафедрою, відбувається попередній захист випускної кваліфікаційної роботи (внутрішнє рецензування) у комісії, яка складається з викладачів кафедри. Він передбачає рецензування роботи членом комісії, стислу доповідь студента з використанням демонстраційного матеріалу.

6.4. Після цього випускна кваліфікаційна робота подається керівнику освітньо-професійної програми і завідувачу випускової кафедри для отримання дозволу до захисту (підписи на титульній сторінці) в комісії ЕК потім – декану факультету, для направляється на зовнішнє рецензування.

6.5. Зовнішній рецензент – провідний фахівець у сфері туризму (президент, генеральний директор, директор, заступник директора міжнародного туристичного оператора; групи компаній; консолідованого туроператора; президент, віце-президент туристичних організацій, в т.ч. громадських об'єднань, спілок, асоціацій та ін.); спеціалісти, керівники виконавчих органів управління в сфері туризму; або науковець (викладач) вищих навчальних закладів туристичного профілю; наукових організацій, відомчих установ, в яких проводяться системні дослідження туристичного профілю.

Зовнішня рецензія надається у письмовому вигляді і має містити такі основні пункти:

- висновки щодо актуальності обраної теми, практичної значущості запропонованих рекомендацій;
- характеристику повноти виконання завдання та ступеню розкриття теми випускної кваліфікаційної роботи, відповідність змісту роботи до завдання;
- висновки щодо використання в роботі сучасних методів дослідження;
- оцінку конкретних пропозицій і рекомендацій, їх наукової новизни і обґрунтованості;
- оцінку випускної кваліфікаційної роботи щодо оформлення, стилю і грамотності викладення матеріалу, тощо;
- зауваження по роботі;
- висновки рецензента про відповідність якості виконаної випускної кваліфікаційної роботи до вимог, що ставляться до таких робіт і про можливість рекомендації її до захисту в ЕК (за бажанням, може бути

висловлено думку про оцінку роботи за чотирибальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Рецензент має підписатися із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, яку займає, наукову ступінь, вчене звання. Підпис закріпити круглою печаткою за основним місцем роботи.

6.6. На момент подання до внутрішньої сторінки обкладинки випускної кваліфікаційної роботи студент приклеює конверт, у якому розміщує супроводжувальні документи (лист – замовлення, зовнішню рецензію та інше).

6.7. Випускна кваліфікаційна робота, яка рекомендована зовнішнім рецензентом до захисту, захищається згідно з графіком роботи екзаменаційної комісії.

На засідання ЕК до початку захисту подаються такі документи:

- витяг із наказу ректора про затвердження персонального складу цієї комісії;
- список студентів екзаменаційної групи, які допущені до захисту випускних кваліфікаційних робіт, за підписом декана факультету;
- довідка від деканату про виконання студентом навчального плану та про одержані ним оцінки з теоретичних дисциплін, навчальних та виробничих практик;
- випускна кваліфікаційна робота студента, оформлена належним чином;
- письмовий відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи;
- зовнішня рецензія на випускну кваліфікаційну роботу;
- інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної випускної кваліфікаційної роботи (лист-замовлення, довідки про впровадження, статті студента з теми випускної кваліфікаційної роботи та ін.).

6.8. До захисту студент готує стислу доповідь і візуальне супроводження (6-8 сторінок) з найважливішими ілюстративними матеріалами, оформленими у вигляді презентації Microsoft PowerPoint, та (або) у вигляді ксерокопійованого роздаткового матеріалу; а також, фотографії, макети, рекламні проспекти, тощо. Під час підготовки до захисту студент має погодити зі своїм науковим керівником складену ним доповідь і підготовлені наочні матеріали (таблиці, графіки, схеми, діаграми тощо). Зразок оформлення титульного аркушу ілюстрованого матеріалу наданий у дод. Л.

Обсяг тексту доповіді має відповідати не більше 5 хвилин виступу, містити основні результати роботи. Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь студента і забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту.

6.9. Перед захистом слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і по можливості дати аргументовану відповідь у доповіді.

6.10. На відкритому публічному захисті випускної кваліфікаційної роботи секретар комісії представляє роботу випускника, оголошує стислий зміст супроводжуючих документів та їх авторство. Студент стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь наочними матеріалами. Під час захисту студент має відповісти на запитання членів екзаменаційної комісії, присутніх на захисті викладачів, спеціалістів щодо змісту та результатів випускної кваліфікаційної роботи. Відповіді слід давати коротко, змістовно; мотивовано і аргументовано, відстоюючи власну точку зору.

6.11. Процедура захисту протоколюється секретарем комісії. За результатами захисту випускної кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання), про присвоєння студенту відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома бакалавра. Результати захисту випускних кваліфікаційних робіт оцінюються за чотирибальною системою і оголошуються в кінці засідання ЕК, оцінки фіксуються у протоколі та у заліковій книжці студентів.

6.12. Засідання ЕК оформлюється протоколом, до якого вносяться відповідні оцінки, записуються запитання членів ЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ЕК, зазначається одержаний освітній рівень, а також назва документа про освіту (диплом), який видається випускникові ВНЗ. Протокол підписують голова і члени ЕК, що брали участь у засіданні.

6.13. Екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються: основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності по проведених екзаменах і захистах; характеристики виконаних випускних кваліфікаційних робіт щодо можливості впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, щодо рівня застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях та ін.

6.14. Студент, який отримав на захисті випускної кваліфікаційної роботи незадовільну оцінку, має бути відрахованим із ВНЗ і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту випускної кваліфікаційної роботи протягом наступних трьох років. Повторно випускна кваліфікаційна робота виконується за наявності заяви студента про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової кафедри про затвердження теми і об'єкта дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему випускної кваліфікаційної роботи

може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи студент може суттєво оновити і доповнити.

6.15. Якщо захист випускної кваліфікаційної роботи не відбувся з поважних причин, про що студент у ЕК має подати відповідні документи, ректор КНТЕУ може подовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту випускних кваліфікаційних робіт, але не більше як на один рік.

**ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА
ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
для студентів галузі знань 24 «Сфера обслуговування»,
спеціальності 242 «Туризм»
спеціалізації «Міжнародний туризм»**

Виїзний туризм

1. Розроблення та промоція продукту замкового туризму територією Трансільванії
2. Розроблення та промоція продукту замкового туризму територією Німеччини
3. Розроблення та промоція продукту замкового туризму територією Словаччини
4. Розроблення та промоція продукту замкового туризму територією Іспанії
5. Розроблення та промоція продукту пригодницького туризму територією Бразилії
6. Розроблення та промоція продукту пригодницького туризму територією Південно-Африканської Республіки
7. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією островів Ява та Суматра (Індонезія)
8. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Кенії
9. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Лаоса
10. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Коста-Ріки
11. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Танзанії
12. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Зімбабве
13. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Намібії
14. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Фінляндії
15. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Норвегії
16. Розроблення та промоція продукту екологічного туризму територією Ісландії
17. Розроблення та промоція продукту гастрономічного туризму територією регіону Тоскана (Італія)
18. Розроблення та промоція продукту гастрономічного туризму територією регіону П'ємонт (Італія)
19. Розроблення та промоція продукту гастрономічного туризму територією провінції Сичуань (Китай)

20. Розроблення та промоція продукту гастрономічного туризму територією регіону Лангедок-Руссільйон (Франція)
21. Розроблення та промоція продукту гастрономічного туризму територією регіону Ельзас (Франція)
22. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією регіону Бургундія (Франція)
23. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією регіону Шампань-Ардени (Франція)
24. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією Португалії
25. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією Іспанії
26. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією Аргентини
27. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією Чілі
28. Розроблення та промоція продукту енотуризму територією Нової Зеландії
29. Розроблення та промоція продукту подієвого туризму територією Шотландії
30. Розроблення та промоція продукту кінотуризму територією Європи
31. Розроблення та промоція продукту кінотуризму територією США
32. Розроблення та промоція продукту кінотуризму територією Австралії
33. Розроблення та промоція продукту кінотуризму територією країн Північної Африки
34. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією В'єтнаму
35. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Індонезії
36. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Канади
37. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Перу
38. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Намібії
39. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Узбекистану
40. Розроблення та промоція продукту етнокультурного туризму територією Китаю
41. Розроблення та промоція продукту яхтового туризму островами Хорватії
42. Розроблення та промоція продукту яхтового туризму островами Греції
43. Розроблення та промоція продукту «темного» туризму територією Японії
44. Розроблення та промоція продукту містичного туризму територією Ірландії
45. Розроблення та промоція продукту «темного» туризму територією Польщі
46. Розроблення та промоція продукту джайлоо-туризму територією Киргизії
47. Розроблення та промоція продукту духовно-паломницького туризму територією Таїланду
48. Розроблення та промоція продукту духовно-паломницького туризму територією Індії
49. Розроблення та промоція продукту фітнес-туризму територією Туреччини
50. Розроблення та промоція продукту шопінг-туризму територією ОАЕ

51. Розроблення та промоція продукту шопінг-туризму територією Італії

В'їзний туризм

52. Розроблення продукту фільмового туризму територією України для відвідувачів з Канади (та просування його на ринку Канади)

53. Розроблення продукту замкового туризму територією Тернопільської області та його промоція на ринку країн ЄС

54. Розроблення продукту замкового туризму територією Закарпатської області та його промоція на ринку країн ЄС

55. Розроблення продукту активного туризму територією Івано-Франківської області

56. Розроблення продукту промислового туризму територією України та його промоція на ринку Китаю.

57. Розроблення продукту етнокультурного туризму територією Українських Карпат та його промоція на ринку країн Північної Америки

58. Розроблення продукту екологічного туризму територією національних природних парків Чернігівської та Сумської областей та його промоція на ринку країн ЄС

59. Розроблення продукту екологічного туризму територією Житомирської області та його промоція на ринку країн ЄС

60. Розроблення продукту екологічного туризму територією національних природних парків Волинської та Рівненської областей та його промоція на ринку країн ЄС

61. Розроблення продукту екологічного туризму територією національних природних парків Херсонської та Миколаївської областей та його промоція на ринку країн ЄС

62. Розроблення продукту гастрономічного туризму територією Полтавської та його промоція на ринку країн Близького Сходу

63. Розроблення продукту еногастрономічного туризму територією Одеської області та його промоція на ринку країн ЄС

64. Розроблення продукту еногастрономічного туризму територією Львівської області та його промоція на ринку країн ЄС

65. Розроблення кінного туру територією Полтавської області та його промоція на ринку країн ЄС

66. Розроблення туристичного продукту- ретриту територією Чернівецької області та його промоція на ринку країн ЄС

67. Розроблення продукту паломницького туризму територією Львівської та Тернопільської областей та його промоція на ринку Польщі

68. Розроблення продукту медичного туризму територією України та його промоція на ринку країн Близького Сходу

69. Розроблення продукту етнокультурного туризму територією Запорізької області та його промоція на ринку країн ЄС

70. Розроблення продукту етнокультурного туризму територією Одеської області та його промоція на ринку країн ЄС

71. Розроблення продукту подієвого туризму територією Запорізької області та його промоція на ринку країн ЄС
72. Розроблення продукту культурного туризму територією Дніпропетровської області та його промоція на міжнародному ринку
73. Розроблення продукту культурного туризму територією Донецької області та його промоція на міжнародному ринку
74. Розроблення продукту культурного туризму територією Харківської області та його промоція на міжнародному ринку
75. Розроблення продукту культурного туризму територією Вінницької області та його промоція на міжнародному ринку
76. Розроблення продукту культурного туризму територією Хмельницької області та його промоція на міжнародному ринку
77. Розроблення продукту культурного туризму територією Чернігівської області та його промоція на міжнародному ринку

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ

1.1. Замоквий туризм як об'єкт наукового дослідження

1.2. Інноваційні практики реалізації продукту замкового туризму на міжнародному ринку

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТУ ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Туристично-рекреаційний потенціал Львівської області

2.2. Маркетингові дослідження ринку туристичних послуг Львівської області

2.3. Стейкхолдери інноваційного туристичного продукту

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ПРОДУКТУ ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1. Обґрунтування нитки маршруту та програми туру замкового туризму

3.2. Заходи промоції туру замкового туризму на ринку країн ЄС

3.3. Ефективність проекту

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Завідувачу кафедри туризму та рекреації

П.І.Б. зав. кафедри

П.І.Б. студента

гр. _____, _____ курс,

спеціальність, спеціалізація, факультет

Заява

Прошу затвердити тему випускної кваліфікаційної роботи:

за матеріалами

повна юридична назва підприємства/організації/установи

дата

підпис студента

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

виконання випускних кваліфікаційних робіт студентами освітнього ступеня «бакалавр» на кафедрі туризму та рекреації у 202__ - 202__ навчальних роках

№ з/п	Назва етапів написання випускної кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи
1	Вибір теми випускної кваліфікаційної роботи	
2	Оформлення і затвердження Завдання на випускну кваліфікаційну роботу	
3	Написання та захист 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	
4	Написання та захист 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	
5	Написання та захист 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	
6	Написання та захист 4 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	
7	Написання та захист 5 розділу випускної кваліфікаційної роботи у наукового керівника	
8	Оформлення випускної кваліфікаційної роботи за структурою (титул, зміст, вступ, основна частина, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки)	
9	Представлення готової випускної кваліфікаційної роботи на кафедру та попередній захист у комісіях, отримання допуску до захисту в ЕК	
10	Представлення готової прошитої випускної кваліфікаційної роботи з підписом і рецензією наукового керівника на кафедру для реєстрації	
11	Отримання допуску деканом факультету до захисту в ЕК та направлення на зовнішнє рецензування	
12	Оформлення, друкування, підготовка матеріалів до захисту випускної кваліфікаційної роботи	
13	Захист випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії	згідно розкладу

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет ресторанно-готельного та туристичного бізнесу
Кафедра туризму та рекреації
Освітній ступінь «бакалавр»
Спеціальність 242 «Туризм»
Спеціалізація «Міжнародний туризм»

Затверджую
Зав. кафедри

«__» _____ 202__ р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи:

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 201__ р. № ____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи: _____

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета роботи

Об'єкт дослідження

Предмет дослідження

Зразок оформлення титульного аркушу випускної кваліфікаційної роботи

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра туризму та рекреації

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

назва теми

Студента 4 курсу, ___ групи,
освітнього ступеня «бакалавр»,
спеціальності 242 «Туризм»,
спеціалізації «Міжнародний
туризм»

_____

підпис студента

Прізвище, ім'я,
по-батькові

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

_____

підпис керівника

Прізвище, ім'я,
по-батькові

Гарант освітньої програми
науковий ступінь,
вчене звання

_____

підпис керівника

Прізвище, ім'я,
по-батькові

Київ 202__

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ФЕСТИВАЛЕЙ
ІСТОРИЧНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ

1.1. Місце історичної реконструкції в структурі івентивного портфелю

У рамках існуючого туристського простору все виразніше формується його особливий компонент – подієвий простір з якісно новим туристичним продуктом, що поєднує виставки, фестивалі, форуми, свята та інші події.

Приклади оформлення бібліографічного опису використаних джерел:*Законодавчі та нормативні акти України*

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Положення про Департамент туризму та курортів: затв. Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22.07.2016 р. № 1202.

Монографії

Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. - К.: Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 2-ге видання. – 463 с.

Михайліченко Г.І. Інноваційний розвиток туризму: монографія/ Г.І.Михайліченко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 608 с.

Виставковий бізнес: монографія / Т.І. Ткаченко, Т.П. Дупляк. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 244 с.

Книги колективного автора

Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / Ткаченко Т.І., Мельниченко С.В., Бойко М.Г. та ін. / за ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 569 с.

Туристські дестинації (теорія, управління, брендинг): монографія / А.А. Мазаракі, Т.І. Ткаченко, С.В. Мельниченко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 388 с.

Підручники

Інформаційні технології у туристичній індустрії: підручник / С.В. Мельниченко, Н.І. Ведмідь. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 261 с.

Багатотомні видання

Міжнародна економіка: підручник: в 2 ч. – / за ред. А.А. Мазаракі – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч 1. – 564 с.

Навчальні посібники

Основи рекламної діяльності в туризмі: навчальний посібник / С.В. Мельниченко, Н.І. Ведмідь, В.В. Білик. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 104 с.

Видання іноземною мовою

Vanhove N. The Economics of Tourism Destinations. – London: Elsevier Butterworth Heinemann, 2012. – 251 p.

Словники, довідники, енциклопедії

Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. — К. : Знання, 2007. — 1027 с.

Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / Упорядник Ю.І. Цеков; за редакцією Р.В. Бойка. - К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2010. — 64 с.

Статті / тези опубліковані у збірниках наукових праць / конференцій

Дупляк Т.П. Напрями удосконалення стратегії розвитку туристської дестинації «Хорли» // Туризм: реалії та перспективи сталого розвитку. Матеріали міжнар. наук.-практ.конф. (Київ, 23-23 жовтня 2014 р.): тези доповідей – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 392 с.

Депоновані наукові праці

Управління суб'єктами туристичного бізнесу в умовах сталого розвитку [текст]: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня докт. екон. наук: спец. 08.06.01 – економіка, організація і управління підприємствами / Ткаченко Тетяна Іванівна. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 36 с.

Журнальні статті

Дупляк Т.П. Прикладні аспекти використання інтернет-технологій в управлінні туристичним підприємством / Т.П. Дупляк, К.А. Шеєнкова // Економічний простір. – 2015 – № 99. – С. 222 – 232.

Газетні статті

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України. – 2013. – № 7. – С. 4.

Інтернет-ресурси

World Tourism Organization UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/en>

Приклад оформлення титульного аркушу ілюстрованого матеріалу

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:

назва теми

Студента 4 курсу, ___ групи,
освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 242 «Туризм»,
спеціалізації «Міжнародний
туризм»

_____ Прізвище, ім'я, по-батькові
підпис студента

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

_____ Прізвище, ім'я, по-батькові
підпис керівника

Київ 202 _____